

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

**PLAN I PROGRAM
EDUKACIJE ČLANOVA TIJELA ZA
PROVEDBU IZBORA**

Sarajevo, prosinac 2017. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	4
PLAN I PROGRAM OBVEZNIH OBUKA I DODATNE AKTIVNOSTI	5
DIO I - OBVEZNE OBUKE /SEMINARI.....	9
S1 - OBUKA ZA PREDSDJEDNIKE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	10
S2 - OBUKA ZA ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	12
S3 - OBUKA NOVIH UPOSLENIKA CENTARA ZA BIRAČKI POPIS	15
S4 - OBUKA ZA NOVOIMENOVANE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	17
S5 - OBUKA ZA PRAVNIKE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA I TAJNIŠTVA SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH	20
S6 - OBUKA ZA KONTROLORE IZBORNIH POVJERENSTAVA	22
S7 - OBUKA ZA ČLANOVE BIRAČKIH ODBORA U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BiH	24
S8 - OBUKA TRENERA ZA OBUKU BIRAČKIH ODBORA	26
S9 - SEMINAR ZA IZBORNE PROMATRAČE.....	28
S10 - SEMINAR ZA POLITIČKE SUBJEKTE – REGISTRACIJA I KANDIDACIJSKE LISTE.....	29
S11 - SEMINAR ZA POLITIČKE STRANKE O ZAKONU O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA I POGLAVLJU 15. IZBORNOG ZAKONA BiH	31
S12 - SEMINAR ZA POTENCIJALNE NEOVISNE KANDIDATE O FINANCIRANJU IZBORNE KAMPANJE.....	33
S13 – SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ELEKTRONSKIH MEDIJA	35
S14 – SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ONLINE I PRINTANIH MEDIJA	36
DIO II - DODATNE AKTIVNOSTI.....	37
O1 - PROMOCIJA INICIJATIVE ZA PROGLAŠENJE SVJETSKOG DANA IZBORA.....	38
O2 - PREDIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA	40
O3 - POSTIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA.....	41
O4 - „ŽIVA BIBLIOTEKA“ SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH.....	42
MISIJA CENTRA ZA EDUKACIJU SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH.....	44

UVOD

Edukacija je, u ovom vremenu dinamičnih promjena u suvremenom svijetu, postala jedna od najznačajnijih aktivnosti svake institucije.

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine kao neovisna institucija ima potrebu i obvezu da educira članove tijela za provedbu izbora i sve sudionike iz oblasti izbora i financiranja političkih stranaka. U tom cilju je osnovan Centar za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine BiH koji je otvoren 9. listopada 2017. godine. a putem kojeg će se pretežno realizirati ovaj Plan i program edukacije članova tijela za provedbu izbora.

Ovim Planom i programom su detaljno razrađene aktivnosti koje će se provoditi u Centru, a koje su proizišle iz potreba Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za obveznim obukama članova tijela za provedbu izbora, ali i drugih aktivnosti kao što su seminari, okrugli stolovi isl.

Plan i program edukacije članova tijela za provedbu izbora omogućava izvršenje obveza iz zakona koje implementira Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine, doprinosi provedbi misije institucije i postizanja njenih strateških ciljeva. On takođe osigurava kontinuitet edukacija koje realizira Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine i doprinosi očuvanju održivosti njenih strateških ciljeva.

Planom i programom edukacije članova tijela za provedbu izbora pokrivene su glavne tematske oblasti od interesa, primarno, za članove tijela za provedbu izbora, ali isto tako i za izbornu administraciju u Bosni i Hercegovini i šire, te političke stranke, neovisne kandidate, građane, medije i nevladine organizacije.

Ovaj Plan i program služi kao potpora procesu planiranja i provedbi izbornog procesa u BiH, ali u njemu su sadržane i ostale aktivnosti iz nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Ovo je opći godišnji Plan, a na temelju ovog Plana će se donijeti operativni plan i program u kojem će se razraditi potpuni dnevni red – agenda, precizirati sudionici obuke, izvodači, mjesto i vrijeme izvođenja obuke i ostale tehničke pretpostavke za uspješnu realizaciju obuke.

Plan i program edukacije članova tijela za provedbu izbora broj: 04-07-10-1216-1/17 je donijelo Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine na 62. sjednici održanoj 21. 12. 2017. godine.

Predsjednica
Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

Dr. Irena Hadžiabdić

PLAN I PROGRAM OBVEZNIH OBUKA I DODATNE AKTIVNOSTI

Sukladno s Izbornim zakonom izborni ciklus u BiH traje četiri godine. Redoviti izbori na državnoj razini održavaju se svake dvije godine, prve nedjelje u listopadu. Opći izbori održavaju se svake četiri godine istodobno na državnoj, entitetskoj i kantonalnoj razini. Lokalni i općinski izbori se provode svake četiri godine, dvije godine nakon redovitih općih izbora. Jedna je godina između dva ciklusa izbora u kojoj se mogu planirati aktivnosti za analizu prethodnih izbora i pripreme za naredne izbore i one obuhvaćaju kako obvezne i fakultativne obuke koje se nude izbornim akterima tako i dodatne aktivnosti. Kad god je to potrebno, obuke o promjenama izbornog okvira - zakonodavne i/ili regulatorne - trebaju biti održane prije početka izbornog procesa u svibnju.

U nastavku je plan i program obveznih obuka/seminara i dodatnih aktivnosti koje se suklano s Planom i programom edukacije članova tijela za provedbu izbora odvijaju u Centru za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

PLAN I PROGRAM OBVEZNIH OBUKA I DODATNE AKTIVNOSTI

R.B.	PREGLED TEMATSKIH OBLASTI/SEMINARA	NASTAVNE JEDINICE
DIO I - OBVEZNE OBUKE /SEMINARI		
1.	S1- OBUKA ZA PREDsjedNIKE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	<p>T1: Ustavno uređenje</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora</p> <p>T3: Izborni zakon BiH i podzakonski akti</p> <p>T4: Pravilno objedinjavanje rezultata na biračkim mjestima i razini osnovne izborne jedinice i unos rezultata u aplikaciju JIIS</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
2.	S2- OBUKA ZA ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	<p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora</p> <p>T2: Središnji birački popis</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora</p> <p>T4: Organizacija izbora</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
3.	S3- OBUKA NOVIH UPOSLENIKA CENTARA ZA BIRAČKI POPIS	<p>T1: Rad centra za birački popis</p> <p>T2: Praktičan rad na računalu</p>
4.	S4 - OBUKA ZA NOVOIMENOVANE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA	<p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora</p> <p>T2: Središnji birački popis</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora</p> <p>T4: Organizacija izbora</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
5.	S5 - OBUKA ZA PRAVNIKE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA I TAJNIŠTVA SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BOSNE I HERCEGOVINE	<p>T1: Ustavno uređenje</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora</p> <p>T3: Zaštita izbornog prava - nadležnost izbornog povjerenstva (prvostupanjski i drugostupanjski upravni postupak)</p>

6.	S6 - OBUKA ZA KONTROLORE IZBORNIH POVJERENSTAVA	<p>T1: Pojašnjenje funkcionalnosti aplikacija sa aspekta korisnika (unos informacija o otvorenosti i zatvorenosti BM, unos odziva, unos obrasca brojnog stanja i unos rezultata;</p> <p>T2: Upoznavanje sa svim primjerima matematičkih nelogičnosti i valdacijskih grešaka sa načinom postupanja u svakom primjeru;</p> <p>T3: Praktični dio obuke završiti prilikom testiranja aplikacije dry – run koja se radi u sedmici poslije obavljene obuke.</p>
7.	S7 - OBUKA ZA ČLANOVE BIRAČKIH ODBORA U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BiH	<p>T1: Procedure rada na biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH</p> <p>T2: Praktična vježba - primjena procedura rada na biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH</p>
8.	S8 - OBUKA TRENERA ZA OBUKU BIRAČKIH ODBORA	<p>T1: Procedure rada BO na dan izbora – redovito BM</p> <p>T2: Brojanje glasačkih listića i popuna obrazaca – redovito BM</p> <p>T3: Procedure rada na BM za glasovanje u odsutnosti</p> <p>T4: Procedure rada na BM ovlaštenom za izdavanje glasačkih listića</p> <p>T5: Procedure rada mobilnog tima</p>
9.	S9- SEMINAR ZA IZBORNE PROMATRAČE	<p>T1: Prava i obveze izbornih promatrača</p> <p>T2: Procedura posmatranja izbornih aktivnosti i pravila ponašanja izbornih promatrača</p> <p>T3: Podnošenje prigovora akreditiranih promatrača</p>
10.	S10 - SEMINAR ZA POLITIČKE SUBJEKTE – REGISTRACIJA I KANDIDACIJSKE LISTE	<p>T1: Registracija političkih stranaka i neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima</p> <p>T2: Registracija koalicija i listi neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima</p> <p>T3: Podnošenje i ovjera kandidacijskih listi i kandidata</p>

11.	S11 - SEMINAR ZA POLITIČKE STRANKE O ZAKONU O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA I POGLAVLJU 15. IZBORNOGA ZAKONA BIH	T1: Zakon o financiranju političkih stranaka i izvori financiranja političkih stranaka T2: Financijsko izvještavanje političkih stranaka T3: Financiranje izborne kampanje - Poglavlje 15 Izbornoga zakona BiH
12.	S12 - SEMINAR ZA POTENCIJALNE NEOVISNE KANDIDATE O FINANCIRANJU IZBORNE KAMPANJE	T1: Izvori financiranja političkih subjekata T2: Troškovi izborne kampanje za neovisne kandidate - Poglavlje 15 Izbornoga zakona BiH T3: Financijsko izvještavanje neovisnih kandidata
13.	S13 - SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ELEKTRONSKIH MEDIJA	T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja T2: Obveze javnih i privatnih elektronskih medija T3: Direktno obraćanje i obavještavanje
14.	S14 - SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ONLINE I PRINTANIH MEDIJA	T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja T2: Kodeks za tisak i online medije u BiH Vijeća za tisak u BiH
DIO II – DODATNE AKTIVNOSTI		
15.	O1 - PROMOCIJA INICIJATIVE ZA PROGLAŠENJE SVJETSKOG DANA IZBORA	
16.	O2 - PREDIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA	
17.	O3 - POSTIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA	
18.	O4 – „ŽIVA BIBLIOTEKA“ SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BIH	

DIO I - OBVEZNE OBUKE /SEMINARI

U ovom dijelu su detaljno razrađene obvezne obuke/seminari sukladno s člankom 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH, ali i ostale edukacije tijela za provedbu izbora i svih sudionika iz oblasti izbora, financiranja političkih stranaka i medija.

S1 - OBUKA ZA PREDSJEDNIKE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA PREDSJEDNIKA IZBORNIH POVJERENSTAVA
<p>NASTAVNA JEDINICA (Tema – T)</p>	<p>T1: Ustavno uređenje</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora</p> <p>T3: Izborni zakon BiH i podzakonski akti</p> <p>T4: Pravilno objedinjavanje rezultata na biračkim mjestima i razini osnovne izborne jedinice i unos rezultata u aplikaciju JIIS</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
<p>Cilj seminara</p>	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16). Obveza članova tijela za provedbu izbora je da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje predsjednika izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini sa obvezama i rokovima za postupanje izbornih povjerenstava prilikom provedbe izbora, te unaprjeđenje vještina: timskog rada, liderstva i rješavanja konflikata.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH i podzakonski akti, kojim se propisuju nadležnosti izbornog povjerenstva i rokovi za postupanje izbornog povjerenstva tijekom provedbe izbora.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustav BiH – organizacija države Bosne i Hercegovine i ovlaštenje tijela vlasti 2. Izborni zakon BiH – nadležnosti izbornih povjerenstava u smislu Poglavlja 2 i Poglavlja 5 Izbornoga zakona BiH. 3. Naputak o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti za Opće izbore 2018. godine – rokovi i redosljed izbornih aktivnosti i obveze izbornih povjerenstava 4. Pravilnik o provedbi izbora u BiH – radnje izbornih povjerenstava prije izbornog dana, izborni dan i nakon izbornog dana 5. Naputak o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim povjerenstvima – postupanje izbornog povjerenstva <p>Nakon obukesudionici će poznavati obveze izbornog povjerenstva u provedbi izbora.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Nakon pregleda testova, koju će vršiti predavatelji, polaznicima, koji budu imali najmanje 75% točnih odgovora bit će dodijeljeni certifikati.</p>
<p>Metodika izvođenja nastave</p>	<p>Obuka će trajati 225 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p>

	<p>T1: Ustavno uređenje: 45 minuta - prezentacija</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora: 45 minuta – prezentacija i studija slučaja (Imenovanje biračkih odbora - 15 minuta - prezentacija; Efikasna obuka biračkih odbora - 30 minuta – prezentacija i studija slučaja)</p> <p>T3: Izborni zakon BiH i podzakonski akti – 45 minuta - prezentacija i diskusija</p> <p>T4: Pravilno objedinjavanje rezultata na biračkim mjestima na razini osnovne izborne jedinice i unos rezultata u aplikaciju JIIS - 45 minuta – prezentacija, demonstracija i diskusija, (Pravilno objedinjavanje rezultata na biračkim mjestima na razini osnovne izborne jedinice - 20 minuta – prezentacija i diskusija; Unos rezultata u aplikaciju JIIS – 25 minuta - prezentacija, demonstracija i diskusija)</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava – 45 minuta - prezentacija, studija slučaja i diskusija (Prvostupanjska nadležnost izbornog povjerenstva - rješavanje prigovora: 20 minuta – prezentacija i diskusija; Prvostupanjska i drugostupanjska nadležnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - rješavanje žalbe: 25 minuta – prezentacija i diskusija)</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart, radni listovi sa studijom slučaja
Način provjere znanja	Provjera znanja će se izvršiti pismenom provjerom (test) i putem rješavanja studija slučaja
Literatura	<p>1. Ustav BiH – Aneks 4 Okvirnog mirovnog sporazuma za BiH</p> <p>2. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 35/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16)</p> <p>3. Pravilnik o provedbi izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17)</p> <p>4. Naputak o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim povjerenstvima („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14)</p>
Predavatelji	Središnje izorno povjerenstvo BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

S2 - OBUKA ZA ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA ZA ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA
NASTAVNA JEDINICA	<p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora</p> <p>T2: Središnji birački popis</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora</p> <p>T4: Organizacija izbora</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16). Obveza članova tijela za provedbu izbora je da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izbornog povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje članova izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini (kao i novoimenovanih članova izbornih povjerenstava) sa propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva, kao i sa njihovim nadležnostima i obvezama i rokovima za postupanje prilikom provedbe izbora.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH i podzakonski akti (s posebitim osvrtom na izmjene i dopune, ukoliko ih bude), kojim se propisuju nadležnosti izbornog povjerenstva (članak 2.13 Izbornoga zakona BiH) i rokovi za postupanje izbornog povjerenstva tijekom provedbe izbora.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH – nadležnosti izbornih povjerenstava u smislu Poglavlja 2 Izbornoga zakona BiH. 2. Naputak o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti za Opće izbore 2018. godine – rokovi i redosljed izbornih aktivnosti i obveze izbornih povjerenstava 3. Pravilnik o provedbi izbora u BiH – radnje izbornih povjerenstava prije izbornog dana, izborni dan i nakon izbornog dana. 4. Pravilnik o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa - upis birača u Središnji birački popis, nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, izvadci iz Središnjeg biračkog popisa i rokovi za izradu i dostavu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa 5. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta - tipovi biračkih mjesta, označavanje biračkih mjesta, način formiranja biračkih mjesta i lokacije i rokovi za formiranje 6. Poslovnik o radu izbornog povjerenstva - prava i obveze članova izbornih povjerenstava; sukob interesa; priprema i održavanje sjednica; zapisnici sa sjednica; akti koje donosi izbornog povjerenstvo i javnost rada izbornog povjerenstva

	<p>Nakon obuke sudionici će poznavati nadležnosti izbornog povjerenstva propisane člankom 2.13 Izbornoga zakona BiH, kao i eventualne izmjene i dopune izbornih propisa.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Nakon pregleda testova, koju će vršiti predavatelji, polaznicima, koji budu imali najmanje 75% točnih odgovora bit će dodijeljeni certifikati.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 260 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora – 80 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>(Poglavlja Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sa ukazivanjem na članke koji su važni za izorno povjerenstvo i izmjene i dopune –15 minuta – prezentacija; Nadležnosti izbornog povjerenstva – članak 2.13 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine – 10 minuta – prezentacija i diskusija; Poslovnik o radu izbornog povjerenstva – prava i obveze članova izbornih povjerenstava; sukob interesa; priprema i održavanje sjednica; zapisnici sa sjednica; akti koje donosi izorno povjerenstvo i javnost rada izbornog povjerenstva – 15 minuta – prezentacija i diskusija; Rokovi i redosljed izbornih aktivnosti – 40 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T2: Središnji birački popis – 45 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>(Upis birača u Središnji birački popis i nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine – 30 minuta – prezentacija; Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa i rokovi za izradu i dostavu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa – 15 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora – 45 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija</p> <p>(Tipovi biračkih mjesta, označavanje biračkih mjesta, način formiranja biračkih mjesta i lokacije i rokovi za formiranje – 25 minuta – prezentacija i diskusija; Imenovanje biračkih odbora – 20 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija)</p> <p>T4: Organizacija izbora – 45 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava – 45 minuta - prezentacija, studija slučaja i diskusija</p> <p>(Prvostupanjska nadležnost izbornog povjerenstva - rješavanje prigovora - 20 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija; Prvostupanjska i drugostupanjska nadležnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - rješavanje žalbe - 25 minuta – prezentacija i diskusija)</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart, radni listovi sa studijom slučaja
Način provjere znanja	Provjera znanja će se izvršiti pismenom provjerom (test) i putem rješavanja studija slučaja.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) Pravilnik o provedbi izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17)

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Pravilnik o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa („Službeni glasnik BiH“, broj 32/16) 4. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14) 5. Naputak o rokovima i redoslijedu izbornih aktivnosti za Opće izbore 2018. godine – rokovi i redoslijed izbornih aktivnosti i obveze izbornih povjerenstava 6. Poslovnik o radu izbornog povjerenstva
Predavatelji	Središnje izorno povjerenstvo BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

S3 - OBUKA NOVIH UPOSLENIKA CENTARA ZA BIRAČKI POPIS

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA NOVIH UPOSLENIKA CENTARA ZA BIRAČKI POPIS
NASTAVNA JEDINICA (Tema – T)	T1 – Rad centra za birački popis T2 – Praktičan rad na računalu
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke: Odredbom članka 6. Pravilnika o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa („Službeni glasnik BiH“ broj 32/16), propisano je da obuku uposlenih u centru za birački popis obavlja izborno povjerenstvo osnovne izborne jedinice na temelju posebitog plana i programa koji je obvezno donijeti sukladno s planom i programom edukacije tijela za provedbu izbora, koje donosi Središnje izborni povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje novo uposlenih u centrima za birački popis u Bosni i Hercegovini sa obvezama i rokovima za postupanje uposlenika centra za birački popis prilikom provedbe izbora, te unapređenje vještina: korištenje programa za razmjenu elektronske pošte – Web mail, izlistavanje statističkih izvješća, tiskanje odluka o određivanju biračkih mjesta, rad na određivanju biračkih mjesta, ažuriranje Središnjeg biračkog popisa i dodjela biračkim mjestima (up date base), raspoređivanje neraspoređenih birača, pretraga po registru birača, unos i obrada zahtjeva za određivanje biračke opcije raseljenih osoba.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH i podzakonski akti, kojim se propisuju nadležnosti centra za birački popis i rokovi za postupanje tijekom provedbe izbora.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH – nadležnosti centra za birački popis u smislu Poglavlja 2 i Poglavlja 5 Izbornoga zakona BiH. 2. Poglavlje 2 i 3 Pravilnika o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa. 3. Naputak o rokovima i redosljedju izbornih aktivnosti za Opće izbore 2018. godine – rokovi i redosljed izbornih aktivnosti i obveze centra za birački popis. 4. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta. <p>Nakon obuke sudionici će poznavati obveze centra za birački popis.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 200 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja, pitanja i odgovori i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1 - Rad centra za birački popis – 60 minuta</p> <p>(Izborni zakon BiH i podzakonski akti - oprema, nadležnosti, odgovornosti, radno vrijeme centra za birački popis, biračka mjesta, promjena biračke opcije raseljenih osoba, rokovi radnji - prezentacija, diskusija, pitanja i odgovori)</p> <p>T2 – Praktičan rad na računalu – 140 minuta</p>

	(Razmjena elektronske pošte: Web mail 10 minuta – prezentacija, praktičan rad, pitanja i odgovori; Aplikacija za pasivnu registraciju birača: izlistavanje statističkih izvješća 5 minuta – prezentacija, praktičan rad; tiskanje odluka o određivanju biračkih mjesta 10 minuta – prezentacija, praktičan rad, pitanja i odgovori; biračka mjesta – 30 minuta prezentacija, praktičan rad, studija slučaja, pitanja i odgovori; ažuriranje Središnjeg biračkog popisa i dodjela biračkim mjestima (up date base) 10 minuta - prezentacija; raspoređivanje neraspoređenih birača 25 minuta – prezentacija, praktičan rad, studija slučaja, pitanja i odgovori; pretraga po registru birača 10 minuta – prezentacija, praktičan rad, studija slučaja, pitanja i odgovori; unos i obrada zahtjeva za određivanje biračke opcije raseljenih osoba 40 minuta – prezentacija, studija slučaja, pitanja i odgovori;).
Didaktička sredstva	Računalai, projektor
Način provjere znanja	Kroz diskusiju i praktičan rad
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnika o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa („Službeni glasnik BiH“, broj 32/16) 3. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14)
Predavatelji	Središnje izborno povjerenstvo BiH i uposljeni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

**S4 - OBUKA ZA NOVOIMENOVANE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA
OSNOVNIH IZBORNIH JEDINICA**

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA ZA NOVOIMENOVANE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA
NASTAVNA JEDINICA (T1)	<p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora</p> <p>T2: Središnji birački popis</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora</p> <p>T4: Organizacija izbora</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava</p>
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16). Obveza članova tijela za provedbu izbora je da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje novoimenovanih članova izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini sa propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva, kao i sa njihovim nadležnostima i obvezama, rokovima za postupanje prilikom provedbe izbora i zaštitom izbornog prava.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH kojim se propisuju nadležnosti izbornog povjerenstva, rokovi za postupanje izbornog povjerenstva tijekom provedbe izbora, Središnji birački popis, određivanje biračkih mjesta, imenovanje biračkih odbora, postupanje izbornog povjerenstva prije izbornog dana, na izborni dan i nakon izbornog dana, zaštitu izbornog prava, kao i poslovnici o radu izbornih povjerenstava.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH – informacije o svakom poglavlju Izbornoga zakona BiH s osvrtom na nadležnosti i zadatke izbornih povjerenstava, nadležnosti izbornih povjerenstava u smislu Poglavlja 2 Izbornoga zakona BiH i rokovi za postupanje izbornih povjerenstava. 2. Pravilnik o provedbi izbora u BiH – radnje izbornih povjerenstava prije izbornog dana, izborni dan i nakon izbornog dana. 3. Pravilnik o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa - upis birača u Središnji birački popis, nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, izvadci iz Središnjeg biračkog popisa i rokovi za izradu i dostavu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa 4. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta - tipovi biračkih mjesta, označavanje biračkih mjesta, način formiranja biračkih mjesta i lokacije i rokovi za formiranje 5. Poslovnik o radu izbornog povjerenstva - prava i obveze članova izbornih povjerenstava; sukob interesa; priprema i održavanje sjednica; zapisnici sa sjednica; akti koje donosi izborno povjerenstvo i javnost rada izbornog povjerenstva

	<p>Nakon obuke sudionici će poznavati nadležnosti izbornog povjerenstva propisane člankom 2.13 Izbornoga zakona BiH.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Nakon pregleda testova, koju će vršiti predavatelji, polaznicima, koji budu imali najmanje 75% točnih odgovora bit će dodijeljeni certifikati.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 230 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Izborni zakon BiH i vremenski plan aktivnosti provedbe izbora – 80 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>(Poglavlja Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine sa ukazivanjem na članke koji su važni za izorno povjerenstvo i izmjene i dopune –15 minuta – prezentacija; Nadležnosti izbornog povjerenstva – članak 2.13 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine – 10 minuta – prezentacija i diskusija; Poslovnik o radu izbornog povjerenstva – prava i obveze članova izbornih povjerenstava; sukob interesa; priprema i održavanje sjednica; zapisnici sa sjednica; akti koje donosi izorno povjerenstvo i javnost rada izbornog povjerenstva – 15 minuta – prezentacija i diskusija; Rokovi i redosljed izbornih aktivnosti – 40 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T2: Središnji birački popis – 30 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>(Upis birača u Središnji birački popis i nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine – 15 minuta – prezentacija; Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa i rokovi za izradu i dostavu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa – 15 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T3: Biračka mjesta i imenovanje biračkih odbora – 30 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija</p> <p>(Tipovi biračkih mjesta, označavanje biračkih mjesta, način formiranja biračkih mjesta i lokacije i rokovi za formiranje – 15 minuta – prezentacija i diskusija; Imenovanje biračkih odbora – 15 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija)</p> <p>T4: Organizacija izbora – 45 minuta – prezentacija i diskusija</p> <p>T5: Zaštita izbornog prava – 45 minuta - prezentacija, studija slučaja i diskusija</p> <p>(Prvostupanjska nadležnost izbornog povjerenstva - rješavanje prigovora - 20 minuta – prezentacija, studija slučaja i diskusija; Prvostupanjska i drugostupanjska nadležnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - rješavanje žalbe - 25 minuta – prezentacija i diskusija)</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipchart, radni listovi sa studijom slučaja
Način provjere znanja	Provjera znanja će se izvršiti pismenom provjerom (test)
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) Pravilnik o provedbi izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17)

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Pravilnik o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa („Službeni glasnik BiH“, broj 32/16) 4. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14) 5. Poslovnik o radu izbornog povjerenstva
Predavatelji	Treneri izbornih povjerenstava i pravnici iz Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

**S5 - OBUKA ZA PRAVNIKE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA I TAJNIŠTVA
SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BOSNE I HERCEGOVINE**

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA ZA PRAVNIKE ČLANOVE IZBORNIH POVJERENSTAVA I TAJNIŠTVA SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH
NASTAVNA JEDINICA (Tema - T)	<p>T1: Ustavno uređenje</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora</p> <p>T3: Zaštita izbornog prava - nadležnost izbornog povjerenstva (prvostupanjski i drugostupanjski upravni postupak)</p>
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu seminara propisan je Izbornim zakonom BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), član 2.2 stav (5) - obveza članova tijela za provedbu izbora da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.</p> <p>Pravnicima, članovima izbornih povjerenstava i Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH osigurati potpunu obučenosť u provedbi postupka iz nadležnosti općinskog/gradskog izbornog povjerenstva kao prvostupanjskog tijela. U tom cilju obraditi zakonsku i podzakonsku pravnu regulativu kojom se propisuje postupanje prvostupanjskog tijela u upravnim predmetima.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ustav BiH - Izborni Zakon BiH, Poglavlje 6 Zaštita izbornog prava: pravo podnošenja prigovora (stranka u postupku), pokretanje postupka po prigovoru i po službenoj dužnosti, formalni uvjeti za podnošenje prigovora (obrazac za podnošenje prigovora), rok za dostavu prigovora, prvostupanjska nadležnost izbornog povjerenstva i odlučivanje po prigovorima, sankcije iz nadležnosti izbornog povjerenstva, žalba, odlučivanje Suda BiH, pravila ponašanja u izornoj kampanji (nadležnost OIP/GIP). - Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), dio koji se odnosi na: stranku i njeno zastupanje, procesnu sposobnost, komuniciranje tijela i stranke (podnesci), pozivanje, zapisnik, dostavljanje pismena, rokovi, pokretanje postupka, isprave, izjava stranke, rješenje, žalba, rad prvostupanjskog tijela po žalbi, rješavanje drugostupanjskog tijela po žalbi. - Naputak o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim povjerenstvima („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14) <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja polaznika. Nakon pregleda i ocjene radova koju će vršiti predavatelji polaznicima, koji budu imali 75% točnih odgovora bit će dodijeljeni certifikati.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 135 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja, praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Ustavno uređenje 45 minuta</p> <p>T2: Izborni proces i organizacija izbora 45 minuta</p>

	T3: Zaštita izbornog prava - nadležnost izbornog povjerenstva (prvostupanjski i drugostupanjski upravni postupak) 45 minuta
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart
Način provjere znanja	Provjera znanja bit će izvršena testiranjem
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) 3. Naputak o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim povjerenstvima („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14)
Predavatelji	Pravnici sa iskustvom u upravnim postupcima i provedbi izbora, sudije Suda BiH

S6 - OBUKA ZA KONTROLORE IZBORNIH POVJERENSTAVA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA ZA KONTROLORE IZBORNIH POVJERENSTAVA
NASTAVNA JEDINICA (T1)	<p>T1 – Pojašnjenje funkcionalnosti aplikacija sa aspekta korisnika (unos informacija o otvorenosti i zatvorenosti BM, unos odziva, unos obrasca brojnog stanja i unos rezultata);</p> <p>T2 – Upoznavanje sa svim primjerima matematičkih nelogičnosti i validacijskih grešaka sa načinom postupanja u svakom primjeru;</p> <p>T3 – Praktični dio obuke završiti prilikom testiranja aplikacije dry – run koja se radi u sedmici poslije obavljene obuke.</p>
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16). Obveza članova tijela za provedbu izbora je da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izborni povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje kontrolora Centra za pravilno objedinjavanje izbornih rezultata sa funkcionalnostima aplikacije sa aspekta korisnika za unos izbornih rezultata, načinom kontrole unosa izbornih rezultata, kao i načinom ispravke matematičkih nelogičnosti i validacijskih grešaka, te pripremom zahtjeva za ponovno brojanje glasačkih listića.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 150 minuta</p> <p>T1: Pojašnjenje funkcionalnosti aplikacija sa aspekta korisnika (unos informacija o otvorenosti i zatvorenosti BM, unos odziva, unos obrasca brojnog stanja i unos rezultata); Obuka vezana za funkcionalnost aplikacija sa aspekta korisnika traje 35 minuta od čega 10 minuta administracija aplikacije i 25 minuta unos izbornih rezultata.</p> <p>T2: Upoznavanje sa svim primjerima matematičkih nelogičnosti i validacijskih grešaka sa načinom postupanja u svakom primjeru; Obuka vezana za primjere matematičkih nelogičnosti i validacijskih grešaka traje 115 minuta od čega 90 minuta za primjere za rješavanje matematičkih nelogičnosti, 10 minuta priprema zahtjeva za pravilno utvrđivanje izbornih rezultata i 15 minuta za unos rezultata poslije otvaranja vreća.</p> <p>T3: Praktični dio obuke završiti prilikom testiranja aplikacije dry – run koja se radi u sedmici poslije obavljene obuke. Praktični dio završiti u sedmici poslije održavanja obuke kada će sva izborna povjerenstva imati obvezu da testiraju aplikaciju izbornih rezultata kada će kontrolori na dobijenim testnim obrascima za unos izbornih rezultata, sa svim primjerima grešaka imati obvezu da izvrše kontrolu izbornih rezultata, gdje će kontrolori izbornih rezultata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH imati mogućnost da provjere znanje kontrolora koje su obučili i da reaguju u slučajevima gdje kontrolori ne riješe sve postavljene probleme.</p>
Didaktička sredstva	<p>Video projektor, radni listovi (studije slučaja, pitanja i odgovori)</p>

Način provjere znanja	Na obuci će svi polaznici (iz svih osnovnih izbornih jedinica) dobiti popunjene obrasce za unos i kontrolu izbornih rezultata koji će se u sedmici poslije održavanja obuke koristiti za testiranje aplikacije i testiranje osoblja koje radi na aplikaciji, pa samim tim i kontrolora. Na obrascima će biti svi tipovi grešaka (identični za sve osnovne izborne jedinice) koji će poslije završenog posla od strane kontrolora dati uvid koliko su razumjeli materiju, a ujedno ostaviti mogućnost da se onim kontrolorima dodatno putem telefona pojašne stvari koje nisu dobro razumjeli
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o provedbi izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17)
Predavatelji	Kontrolori izbornih rezultata iz Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

**S7 - OBUKA ZA ČLANOVE BIRAČKIH ODBORA
U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH**

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA ČLANOVA BIRAČKIH ODBORA U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH												
NASTAVNA JEDINICA (T)	<p>T1: Procedure rada na biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BIH</p> <p>T2: Praktična vježba - primjena procedura rada na biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BIH</p>												
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.19 stavak (14) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) i članka 15. stavak (1) Naputka o utvrđivanju kvalifikacija i postupku imenovanja članova biračkih odbora („Službeni glasnik BiH“, broj 32/16).</p> <p>Sukladno s planom i programom edukacije, Središnje izborno povjerenstvo BiH organizira obuku predsjednika i članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, kao i njihovih zamjenika o načinu glasovanja i brojanju kuverti sa glasačkim listićima.</p> <p>Cilj obuke je osposobljavanje predsjednika i članova biračkih odbora, kao i njihovih zamjenika za rad na biračkim mjestima u DKP-ima BiH.</p> <p>U tom cilju obradit će se odgovarajuće odredbe Pravilnika o načinu provedbe izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17).</p> <p>Nakon provedene obuke predsjednici i članovi biračkih odbora, kao i njihovi zamjenici bit će osposobljeni za rad na biračkim mjestima u DKP-ima BiH.</p> <p>U završnom dijelu obuke bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Nakon pregleda testova, koju će vršiti predavatelji, polaznicima koji budu imali najmanje 50% točnih odgovora bit će dodijeljeni certifikati.</p>												
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 150 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, studija slučaja i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Procedure rada na biračkim mjestima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BIH – 90 minuta</p> <table border="1" data-bbox="528 1599 1422 2056"> <thead> <tr> <th>Trajanje</th> <th>Struktura</th> <th>Metoda rada</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>15'</td> <td>Dan uoči izbora – uređenje biračkog mjesta za glasovanje i zaduživanje izbornog materijala</td> <td>Prezentacija Studija slučaja</td> </tr> <tr> <td>15'</td> <td>Prije otvaranja biračkog mjesta – vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora, evidentiranje zaduženih kuverata sa glasačkim listićima i upisanog broja birača u obrazac brojnog stanja – BSO i dr.</td> <td>Prezentacija</td> </tr> <tr> <td>30'</td> <td>Procedure glasovanja – otvaranje biračkog mjesta, važeći dokumenti za identifikaciju, akreditirani promatrači i dr.</td> <td>Prezentacija</td> </tr> </tbody> </table>	Trajanje	Struktura	Metoda rada	15'	Dan uoči izbora – uređenje biračkog mjesta za glasovanje i zaduživanje izbornog materijala	Prezentacija Studija slučaja	15'	Prije otvaranja biračkog mjesta – vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora, evidentiranje zaduženih kuverata sa glasačkim listićima i upisanog broja birača u obrazac brojnog stanja – BSO i dr.	Prezentacija	30'	Procedure glasovanja – otvaranje biračkog mjesta, važeći dokumenti za identifikaciju, akreditirani promatrači i dr.	Prezentacija
Trajanje	Struktura	Metoda rada											
15'	Dan uoči izbora – uređenje biračkog mjesta za glasovanje i zaduživanje izbornog materijala	Prezentacija Studija slučaja											
15'	Prije otvaranja biračkog mjesta – vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora, evidentiranje zaduženih kuverata sa glasačkim listićima i upisanog broja birača u obrazac brojnog stanja – BSO i dr.	Prezentacija											
30'	Procedure glasovanja – otvaranje biračkog mjesta, važeći dokumenti za identifikaciju, akreditirani promatrači i dr.	Prezentacija											

	30'	Nakon zatvaranja biračkog mjesta – brojanje kuverata sa glasačkim listićima, popunjavanje obrasca brojnog stanja – BSO i pakiranje izbornog materijala	Prezentacija
	T2: Praktična vježba - primjena procedura rada na biračkom mjestu u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH – 60 minuta		
	Trajanje	Struktura	Metoda rada
60'	Uređenje biračkog mjesta za glasovanje Vođenje zapisnika o radu biračkog odbora Brojanje kuverata sa glasačkim listićima prema općinama za koje se glasuje Popunjavanje obrasca brojnog stanja – BSO	Praktičan rad/vježba Diskusija Studija slučaja Pitanja i odgovori	
Didaktička sredstva	Projektor		
Način provjere znanja	Provjera znanja će se izvršiti pismenom provjerom (test).		
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) Pravilnik o načinu provedbe izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17) 		
Predavatelji	Središnje izborno povjerenstvo BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH		

S8 - OBUKA TRENERA ZA OBUKU BIRAČKIH ODBORA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	OBUKA TRENERA ZA OBUKU BIRAČKIH ODBORA
NASTAVNA JEDINICA (Tema -T)	<p>T1. Procedure rada BO na dan izbora – redovito BM T2. Brojanje glasačkih listića i popunjavanje obrazaca – redovno BM T3. Procedure rada na BM za glasovanje u odsutnosti T4. Procedure rada na BM ovlaštenom za izdavanje glasačkih listića T5. Procedure rada mobilnog tima</p>
Cilj seminara	<p>Pravni temelj za organizaciju i provedbu obuke propisan je odredbom članka 2.2 stavak (5) Izbornoga zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16). Obveza članova tijela za provedbu izbora je da se stalno obučavaju tijekom mandata sukladno s planom i programom edukacije koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.</p> <p>Cilj obuke je upoznavanje članova izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini sa procedurama rada biračkog odbora na dan izbora.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH i podzakonski akti u kojima su propisane navedene procedure.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <p>1. Procedure rada biračkih odbora na dan izbora.</p> <p>Nakon obuke sudionici će poznavati obveze izbornog povjerenstva u provedbi izbora.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Rezultati testa će biti informativnog karaktera, bez određenog minimuma točnih odgovora i služit će predavateljima da dobiju uvid u to koliko su polaznici obuke usvojili od prezentiranih tema.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 350 minuta i bit će kombinirano izvođena (prezentacija, diskusija, i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1. Procedure rada BO na dan izbora – redovno BM. 165 minuta. Prezentacija, pitanja i odgovori</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rad BO od momenta preuzimanja izbornog materijala do zatvaranja biračkog mjesta i pakiranja neiskorištenog materijala – 50 minuta. - Dan uoči i izbora i procedure prije otvaranja biračkog mjesta. Prezentacija, pitanja i odgovori – 15 min. - Otvaranje BM i procedure glasovanja. Prezentacija, pitanja i odgovori – 20 min. - Zatvaranje BM i popunjavanje obrazaca i pakiranje neiskorištenog materijala. Prezentacija, pitanja i odgovori – 15 min. - Radnje prije brojanja glasačkih listića. Prezentacija – 5 min - Brojanje glasačkih listića – većinski glas i popunjavanje obrazaca. Prezentacija – 10 min

	<ul style="list-style-type: none"> - Pakiranje izbornog materijala. Presentacija – 5 min - Brojanje glasačkih listića – poluotvorena lista i popunjavanje obrazaca. Presentacija – 30 min - Pakiranje izbornog materijala. Presentacija – 5 min - Pregled materijala koji se dostavlja izbornim povjerenstvima. Presentacija – 10 min <p>T2. Brojanje glasačkih listića i popunjavanje obrazaca – redovito BM. 140 minuta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brojanje glasačkih listića. Praktičan rad – 120 min. - Popunjavanje obrazaca. Praktičan rad – 20 min. <p>T3. Procedure rada na BM za glasovanje u odsutnosti – 15 minuta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedure glasovanja. Presentacija – 5 min. - Brojanje kuverata. Presentacija – 5 min. - Popunjavanje obrasca. Presentacija – 5 min. <p>T4. Procedure rada na BM ovlaštenom za izdavanje glasačkih listića – 15 minuta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedure glasovanja. Presentacija – 5 min. - Brojanje kuverata. Presentacija – 5 min. - Popunjavanje obrasca. Presentacija – 5 min. <p>T5. Procedure rada mobilnog tima – 15 minuta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedure glasovanja. Presentacija – 5 min. - Brojanje kuverata. Presentacija – 5 min. - Popunjavanje obrasca. Presentacija – 5 min. -
Didaktička sredstva	Projektor, radni listovi i obrasci
Način provjere znanja	U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke putem testa. Rezultati testa će biti informativnog karaktera, bez određenog minimuma točnih odgovora i služiti će predavateljima da dobiju uvid u to koliko su polaznici obuke usvojili od prezentovanih tema.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o provedbi izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17) 3. Naputak o rokovima za provedbu izbora 4. Priručnik za rad biračkih odbora – Opći izbori 2018. godine

S9 - SEMINAR ZA IZBORNE PROMATRAČE

TEMATSKA OBLAS/SEMINAR	OBUKA IZBORNIH PROMATRAČA
NASTAVNA JEDINICA (Tema-T)	T1- Prava i obveze izbornih promatrača T2- Procedura promatranja izbornih aktivnosti i pravila ponašanja izbornih promatrača T3- Podnošenje prigovora akreditiranih promatrača
Cilj seminara	<p>Cilj obuke je upoznavanje izbornih promatrača o njihovim pravima i obvezama, procedurama pristupa promatranja izbornih aktivnosti i načinu podnošenja prigovora.</p> <p>U tom cilju obraditi zakonsku i podzakonsku pravnu regulativu kojom se regulira postupanje izbornih promatrača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izborni Zakon BiH, Poglavlje 17 Izborni promatrači: pravo podnošenja zahtjeva za akreditiranje, procedure akreditiranja promatrača (promatrači političkih subjekata, promatrači udruga i međunarodni promatrači), procedura promatranja izbornih aktivnosti, način podnošenja primjedbi, pravila ponašanja promatrača , - Naputak o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatača u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14) <p>Nakon provedene obuke, sudionici će biti upoznati o njihovim pravima i obvezama, procedurama pristupa promatranja izbornih aktivnosti i načinu podnošenja prigovora sa specifičnim osvrtom na relevantne odredbe materijalnih propisa (zakoni i podzakonski akti).</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja polaznika o načinu podnošenja primjedbe u slučaju kršenja izborne procedure, po hipotetičkoj situaciji. Nakon pregleda ocjene radova koju će vršiti predavatelji polaznicima, koji su zadovoljili na praktičnom dijelu bit će izdati certifikati.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Obuka traje 135 minuta i bit će kombinirano izvođena prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1- Prava i obveze izbornih promatrača: 20 minuta predavanje i 15 minuta pitanja i odgovori i 10 minuta pauza.</p> <p>T2- Procedura promatranja izbornih aktivnosti i pravila ponašanja izbornih promatrača 20 minuta predavanje i 15 minuta pitanja i odgovori i 10 minuta pauza.</p> <p>T3- Podnošenje prigovora akreditiranih promatrača 20 minuta predavanje i 15 minuta pitanja i odgovori i 10 minuta pauza.</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart i dr.
Način provjere znanja	Sudionici seminara će biti u obvezi da, nakon završenog predavanja i stručne rasprave na prezentirane teme u praktičnom dijelu provjere znanja podnošenju primjedbe u Zapisnik o radu biračkih odbora u slučaju kršenja izborne procedure na zadatu situaciju.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Naputak o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatača u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14)
Predavači	Uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

S10 - SEMINAR ZA POLITIČKE SUBJEKTE – REGISTRACIJA I KANDIDACIJSKE LISTE

<p>TEMATSKA OBLAST/SEMINAR</p>	<p>REGISTRACIJA POLITIČKIH SUBJEKATA ZA SUDJELOVANJE NA NEPOSREDNIM IZBORIMA</p> <p>PODNOŠENJE I OVJERA KANDIDACIJSKIH LISTI I KANDIDATA</p>
<p>NASTAVNA JEDINICA (Tema - T)</p>	<p>T1: Registracija političkih stranaka i neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima</p> <p>T2: Registracija koalicija i listi neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima</p> <p>T3: Podnošenje i ovjera kandidacijskih listi i kandidata</p>
<p>Cilj seminara</p>	<p>Cilj obuke je upoznavanje političkih stranaka i neovisnih kandidata, sa obvezama i rokovima u postupku podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na neposrednim izborima, kao i postupanje Središnjeg izbornog povjerenstva BiH prilikom provedbe procesa provjera podnesenih prijava i kandidacijskih listi i kandidata (unos, provjere, odluke, obavjesti).</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Izbornoga zakona BiH kao i podzakonski akti kojim se propisuju obveze političkih subjekata i kandidata u postupku prijave za sudjelovanje na izborima, rokovi, kao i nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u navedenom postupku.</p> <p>Obukom će biti obuhvaćeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni Zakon BiH, Poglavlje 4 - Ovjera i kandidiranje za izbore: podnošenje prijave, uvjeti koje je potrebno ispuniti da bi stranka bila ovjerena, privitci uz prijavu, način popunjavanja obrazaca, rok za podnošenje prijave, odlučivanje o prijavama, postupak podnošenja kandidacijskih listi, uvjeti koje kandidat mora ispunjavati, obrasci. 2. Naputak o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti za izbore – rokovi relevantni za proces prijave i ovjere političkih subjekata i kandidata. 3. Pravilnik o načinu provjere potpisa potpore i obrasci za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na neposrednim izborima u Bosni i Hercegovini. <p>Nakon provedene obuke sudionici će biti upoznati sa obvezama u procesu registracije za sudjelovanje na izborima kao i uvjetima koje kandidati moraju ispuniti kako bi bili ovjereni od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, te o postupanju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u ovom procesu sa osvrtom na relevantne odredbe materijalnih propisa.</p> <p>U završnom dijelu obuke bit će izvršena provjera znanja sudionika obuke kroz praktično postupanje (popunjavanje obrasca prijave i kandidacijskih obrazaca), nakon ocjene koju će vršiti predavatelji, polaznicima će biti uručeni certifikati.</p>
<p>Metodika izvođenja nastave</p>	<p>Obuka traje 135 minuta i bit će kombinirano izvođena (predavanje, diskusija i praktični dio) prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Registracija političkih stranaka i neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima: Predavanje <u>30 minuta</u>, diskusija <u>15 minuta</u></p> <p>(prezentacija, diskusija, pitanja i odgovori)</p>

	<p>T2: Registracija koalicija i listi neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima: Predavanje <u>30 minuta</u>, <u>diskusija 15 minuta</u> (prezentacija, diskusija, pitanja i odgovori)</p> <p>T3: Podnošenje i ovjera kandidacijskih listi i kandidata: Predavanje <u>30 minuta</u>, <u>diskusija 15 minuta</u> (prezentacija, diskusija, pitanja i odgovori)</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart.
Način provjere znanja	Sudionici seminara će biti obvezni da, nakon završene obuke, popune obrazac za prijavu i kandidacijske obrasce sukladno s zakonom i podzakonskim aktima.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o načinu provjere potpisa potpore i obrasci za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na neposrednim izborima u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 43/16)
Predavatelji	Uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

S11 - SEMINAR ZA POLITIČKE STRANKE O ZAKONU O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA I POGLAVLJU 15. IZBORNOG ZAKONA BiH

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	FINANCIRANJE POLITIČKIH STRANAKA
NASTAVNA JEDINICA (Tema-T)	<p>T1: Zakon o financiranju političkih stranaka i izvori financiranja političkih stranaka</p> <p>T2: Financijsko izvještavanje političkih stranaka</p> <p>T3: Financiranje izborne kampanje - Poglavlje 15 Izbornog zakona BiH</p>
Cilj seminara	<p>Predstavnicima političkih stranaka, odnosno osobama ovlaštenim za podnošenje finansijskih izvješća omogućiti stjecanje, odnosno proširenje znanja o propisanim izvorima financiranja političkih stranaka i financiranju izborne kampanje, rokovima, sadržaju i načinu podnošenja finansijskih izvješća, te ih upoznati s nadležnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u provedbi Zakona o financiranju političkih stranaka.</p> <p>U tom cilju obraditi zakonsku i podzakonsku pravnu regulativu kojom je uređena oblast financiranja političkih stranaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16), sa naglaskom na izvore financiranja, zabranjene izvore financiranja, finansijsko izvještavanje, kontrolu finansijskih izvješća i nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, - Izborni Zakon BiH, Poglavlje 15 Financiranje kampanje: rokovi, sadržaj i način podnošenja predizbornih i postizbornih finansijskih izvješća i limit na visinu troškova kampanje, - Pravilnik o godišnjim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16): sadržaj i forma godišnjeg finansijskog izvješća i podnošenje godišnjeg finansijskog izvješća putem Aplikacije FI SIP BiH, - Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13): način, sadržaj i rokovi za podnošenja finansijskih izvješća. <p>Nakon provedenog seminara, koji će trajati 135 minuta sudionici će biti obučeni o izvorima financiranja političkih stranaka, načinu izračuna maksimalno dozvoljenog iznosa troškova izborne kampanje i podnošenju finansijskih izvješća putem Aplikacije FI SIP BiH.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja polaznika putem testa.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Nastava će biti kombinirano izvođena (predavanje, diskusija i praktični dio):</p> <p>T1: Zakon o financiranju političkih stranaka i izvori financiranja političkih stranaka: 45 minuta (30 minuta prezentacija izvora financiranja, nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i postupka kontrole finansijskih izvješća; 15 minuta diskusija, pitanja i odgovori)</p> <p>T2: Financijsko izvještavanje političkih stranaka: 45 minuta (30 minuta prezentacija sadržaja finansijskih izvješća i podnošenje izvješća putem Aplikacije FI SIP BiH; 15 minuta diskusija, pitanja i odgovori)</p>

	<p>T3: Financiranje izborne kampanje - Poglavlje 15 Izbornoga zakona BiH: 45 minuta (30 minuta prezentacija sadržaja predizbornih i postizbornih finansijskih izvješća, obveza i način podnošenja izvješća, obveza prijavljivanja transakcijskog računa za financiranje kampanje sukladno s člankom 4.4 Izbornoga zakona BiH i način izračuna maksimalno dozvoljenog iznosa troškova izborne kampanje; 15 minuta praktičan zadatak-izračun maksimalno dozvoljenog limita na visinu troškova kampanje, diskusija, pitanja i odgovori).</p>
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart.
Način provjere znanja	Sudionici seminara će biti u obvezi da, nakon završenog predavanja i stručne rasprave na prezentirane teme u praktičnom dijelu provjere znanja putem testa.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16) 2. Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 3. Pravilnik o godišnjim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16) 4. Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13)
Predavatelji	Uposleni u Službi za reviziju financiranja političkih stranaka

S12 - SEMINAR ZA POTENCIJALNE NEOVISNE KANDIDATE O FINANCIRANJU IZBORNE KAMPANJE

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	FINANCIRANJE IZBORNE KAMPANJE
<p>NASTAVNA JEDINICA (Tema-T)</p>	<p>T1: Izvori financiranja političkih subjekata</p> <p>T2: Troškovi izborne kampanje za neovisne кандидате - Poglavlje 15 Izbornoga zakona BiH</p> <p>T3: Financijsko izvještavanje neovisnih kandidata</p>
<p>Cilj seminara</p>	<p>Potencijalne neovisne кандидате upoznati sa propisima o izvorima financiranja, limitu na visinu troškova izborne kampanje, sa fokusom na odredbe čl. 15.1 i čl. 15.10 Izbornoga zakona BiH, rokovima, sadržaju i načinu podnošenja financijskih izvješća, te ih upoznati sa nadležnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, utvrđenim Izbornim zakonom BiH i Zakonom o financiranju političkih stranaka.</p> <p>U tom cilju obraditi zakonsku i podzakonsku pravnu regulativu kojom je uređena oblast financiranja političkih subjekata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16): izvori financiranja (prilozi, zabranjeni izvori financiranja i pogodovanje), financijsko izvještavanje, kontrola financijskih izvješća i nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, - Izborni Zakon BiH, Poglavlje 15 Financiranje kampanje: rokovi, sadržaj i način podnošenja predizbornih i postizbornih financijskih izvješća i limit na visinu troškova kampanje, - Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13): način, sadržaj i rokovi za podnošenja financijskih izvješća, - Pravilnik o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16): sadržaj i forma financijskih izvješća. <p>Nakon provedenog seminara, koji će trajati 135 minuta sudionici će biti obučeni kako financirati izbornu kampanju sukladno s odredbama Izbornoga zakona BiH i odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka koje se primjenjuju i na neovisne кандидате.</p> <p>U završnom dijelu seminara bit će izvršena provjera znanja polaznika putem testa.</p>
<p>Metodika izvođenja nastave</p>	<p>Nastava će biti kombinirano izvođena (predavanje, diskusija i praktični dio):</p> <p>T1: Izvori financiranja političkih subjekata (neovisnih kandidata): 45 minuta (30 minuta prezentacija izvora financiranja, nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i postupka kontrole financijskih izvješća; 15 minuta diskusija, pitanja i odgovori)</p> <p>T2: Troškovi izborne kampanje - Poglavlje 15 Izbornoga zakona BiH: 45 minuta (30 minuta prezentacija zakonom propisanih troškova izborne kampanje, limit na troškove izborne kampanje i način izračuna dozvoljenih troškova kampanje; 15 minuta praktičan zadatak-izračun maksimalno dozvoljenog limita na visinu troškova kampanje, diskusija, pitanja i odgovori).</p> <p>T3: Financijsko izvještavanje neovisnih kandidata: 45 minuta (30 minuta prezentacija sadržaja financijskih izvješća, obveza i način podnošenja predizbornih i postizbornih financijskih izvješća, obveza prijavljivanja transakcijskog računa za financiranje kampanje sukladno s člankom 4.4 Izbornoga zakona BiH.</p>

Didaktička sredstva	Projektor, flipčart.
Način provjere znanja	Sudionici seminara će biti u obvezi da, nakon završenog predavanja i stručne rasprave na prezentirane teme u praktičnom dijelu provjere znanja putem testa.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16) 2. Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 3. Pravilnik o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 96/13 i 89/16) 4. Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13)
Predavatelji	Uposleni u Službi za reviziju financiranja političkih stranaka

S13 – SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ELEKTRONSKIH MEDIJA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	IZBORNI ZAKON BiH – POGLAVLJE 16 MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI
NASTAVNA JEDINICA (Tema - T)	<p>T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja</p> <p>T2: Obveze javnih i privatnih elektronskih medija</p> <p>T3: Direktno obraćanje i obavještanje</p>
Cilj seminara	<p>Sudionike seminara upoznati sa zakonskom obvezom medija u BiH da pravedno, profesionalno i stručno prate izborne aktivnosti uz dosljedno poštivanje novinarskog kodeksa, te opće prihvaćenih demokratskih principa i pravila, posebno temeljnog principa slobode izražavanja.</p> <p>U tom cilju obradit će se odredbe Poglavlja 16. Izbornoga zakona BiH, Pravilnik o medijskom predstavljanju političkih subjekata u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora kao i relevantni propisi koji su u nadležnosti Regulatorne agencije za komunikacije BiH.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Seminar traje 135 minuta i bit će kombinirano izvođen (prezentacija, primjeri iz prakse i diskusija, prema tematskim cjelinama:</p> <p>T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja: 45 minuta</p> <p>Uvod i prezentacija 15 min, primjeri iz prakse 15 min, diskusija 15 min</p> <p>T2: Obveza javnih i privatnih elektronskih medija <u>45 minuta</u></p> <p>Obveza javnih elektronskih medija (prezentacija) 15 min, obveza privatnih elektronskih medija (prezentacija) 15 min i diskusija 15 min</p> <p>T3: Direktno obraćanje i obavještanje- 45min.</p> <p>Uvodno izlaganje (prezentacija) 15 min, primjeri iz prakse 15 min i diskusija 15 min</p>
Didaktička sredstva	Projektor i flipčart.
Način provjere znanja	Kroz diskusiju
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> Izborni Zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) Pravilnik o medijskom predstavljanju političkih subjekata od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora („Službeni glasnik BiH“, broj 37/10) Propisi u nadležnosti Regulatorne agencije za komunikacije BiH
Predavatelj	Središnje izborno povjerenstvo BiH i Regulatorna agencija za komunikacije BiH

S14 – SEMINAR ZA NOVINARE I UREDNIKE ONLINE I PRINTANIH MEDIJA

TEMATSKA OBLAST/SEMINAR	IZBORNI ZAKON BiH – POGLAVLJE 16 MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI
NASTAVNA JEDINICA (Tema - T)	T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja T2: Kodeks za tisak i online medije u BiH Vijeća za tisak u BiH
Cilj seminara	Sudionike seminara upoznati sa zakonskom obvezom medija u BiH da pravedno, profesionalno i stručno prate izborne aktivnosti uz dosljedno poštivanje novinarskog kodeksa, te opće prihvaćenih demokratskih principa i pravila, posebno temeljnog principa slobode izražavanja. U tom cilju obradit će se odredbe Poglavlja 16. Izbornoga zakona BiH i Kodeks za tisak i online medije u BiH Vijeća za tisak u BiH.
Metodika izvođenja nastave	Seminar traje 90 minuta i bit će kombinirano izvođen (prezentacija, primjeri iz prakse i diskusija, prema tematskim cjelinama: T1: Princip uravnoteženog, poštenog i nepristranog izvještavanja: 45 minuta Uvod i prezentacija 15 min, primjeri iz prakse 15 min, diskusija 15 min T2: Kodeks za tisak i online medije u BiH Vijeća za tisak u BiH: 45 minuta Uvod i prezentacija 15 min, primjeri iz prakse 15 min, diskusija 15 min
Didaktička sredstva	Projektor i flipčart.
Način provjere znanja	Kroz diskusiju
Literatura	1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Kodeks za tisak i online medije u BiH Vijeća za tisak u BiH
Predavatelj	Središnje izborno povjerenstvo BiH i Vijeće za tisak u BiH

DIO II - DODATNE AKTIVNOSTI

U ovom dijelu su razrađene dodatne aktivnosti, što uključuje ostale aktivnosti koje će se odvijati u Centru za edukaciju kao što su promocije inicijative za proglašenje svjetskog dana izbora, predizborne i postizborne konferencije, živa biblioteka, konferencije za novinare, razgovor sa sudionicima i studentima i dr.

01 - PROMOCIJA INICIJATIVE ZA PROGLAŠENJE SVJETSKOG DANA IZBORA

TEMATSKA OBLAST	INICIJATIVA ZA PROGLAŠENJE SVJETSKOG DANA IZBORA
<p>NASTAVNA JEDINICA (T1)</p>	<p>Temeljni stup demokracije su slobodni i pošteni izbori u svakoj zemlji. Načela demokracijskih izbora uključena su u međunarodne ugovore, državne ustave i zakone. Deklaracija o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda proglasila je pravo glasa kao temeljno ljudsko pravo 1948. godine. Uspostava općeg i jednakog biračkog prava, direktnog i tajnog glasovanja je tako velika vrijednost za čovječanstvo da ga treba razmotriti svaki političar, državni službenik i biračko tijelo kao smjernicu za demokraciju. Izbori su nužno sredstvo za provjeru državne moći, osiguravajući da parlamenti i vlade služe interesu i društva i pojedinca.</p> <p>Općenito, tijekom izbornih procesa, političke stranke se natječu kako bi pokazale društvene, političke i ekonomske alternative razvoja. Temeljno je pravo birača da svoju potporu ili odsutnost potpore kandidatu i stranci izražavaju glasovanjem. Demokracija definiše okvir u kojem sve ustavne organizacije mogu pronaći svoje mjesto. Političke stranke koje su pobijedile na izborima imaju pravo iznijeti nove argumente i okupljati nove pristalice za sljedeće izbore.</p> <p>Obrazovanje biračkog tijela, posebno birača koji glasuju prvi put, dužnost je medija i tiska. Bez slobode medija nema smisla govoriti o slobodnim izborima.</p> <p>Većina zemalja svijeta se zalaže za redovito organiziranje predsjedničkih, parlamentarnih i općinskih izbora.</p> <p>Fer i transparentna provedba izbora, sprječavanje prijevare i osiguranje pravnih lijekova vrlo su važni zadaci izbornih stručnjaka. Političke i društvene vrijednosti mogu se ostvariti samo ako je legitimnost izbora neupitna. Shodno tome, izborni stručnjaci obavljaju svoj posao na nepristran način.</p> <p>Neke zemlje u svijetu nisu posvećene demokracijskim izborima. Izborni stručnjaci ne djeluju uvijek nepristrano. Izazov s kojim se suočavamo kao službenici za provedbu izbora jest da demokracijski izbori predstavljaju temeljni stub demokracije u svakoj zemlji.</p> <p>Od 14. do 17. rujna 2005. izborni stručnjaci iz cijelog svijeta sudjelovali su na Globalnoj konferenciji izbornih zvaničnika u Mađarskoj. Kroz ovu konferenciju poslali su važnu poruku o ključnoj potrebi jačanja procesa demokracijskog razvoja širom svijeta. Zbog važnosti ove poruke sudionici su pokrenuli inicijativu za održavanje godišnjeg "Globalnog dana izbora" prvog četvrtka u veljači mjesecu svake godine.</p> <p>Sudionici konferencije su predložili pokretanje godišnje proslave Svjetskog dana izbora u svakoj zemlji <u>prvog četvrtka u mjesecu veljači</u>. Ovaj dan je predložen je kao nadnevak za proslavu Svjetskog dana izbora jer je većina međunarodnih ugovora u oblasti izbora potpisana na ili oko tog nadnevak.</p> <p>Takođe su uključili potporu međunarodnih organizacija poput Ujedinjenih naroda.</p> <p>Na Svjetski dan izbora organizatori održavaju seminare, radionice/okrugle stolove o važnosti demokracijskih izbora. Pažnja se takođe usmjerava na povijest izbora i demokracijske kulture i izazove organiziranja vjerodostojnih i transparentnih izbora.¹</p>

¹ <http://www.aceeeo.org/en/projects/global-elections-day>

	<p>Predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, nevladinog sektora, akademske zajednice, birači koji glasuju prvi put, strani gosti i predstavnici medija će porukom sa manifestacije uputiti poruku organizaciji Ujedinjenih naroda da se prvi četvrtak u mjesecu veljači proglasi Svjetskim danom izbora.</p>
Cilj seminara	<p>Glavni ciljevi ovog dana su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potvrđivanje naših uvjerenja u nepovratnost demokracijskih procesa; - informiranje javnosti o novim dostignućima i izazovima koji se odnose na različite tipove sustava glasovanja; - skretanje pažnje parlamentima, vladama, političarima i svjetskim čelnicima na važnost njihove vodeće uloge u promoviranju kulture demokracije i visokog sudjelovanja birača; - utjecaj na birače koji glasuju prvi put i mlade birače da se posvete demokracijskim vrijednostima. -
Metodika izvođenja nastave	<p>Treba biti određena za svaku manifestaciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 minuta - Pozdravno obraćanje - 70 minuta - Tematske prezentacije - 10 minuta - Završno obraćanje -
Didaktička sredstva	<p>Projektor, promotivni materijal</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“ br. broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Međunarodne konvencije i standardi
Predavatelji	<p>Predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, akademske zajednice, nevladinog sektora, medija, izborne administracije na lokalnoj razini u ovisnosti od teme manifestacije</p>

O2 - PREDIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA

TEMATSKA OBLAST	„OBVEZE OPĆINSKIH/GRADSKIH IZBORNIH POVJERENSTAVA U PRIPREMAMA ZA IZBORE “
NASTAVNA JEDINICA	<p>Konferencija na temu „Obveze općinskih/gradskih izbornih povjerenstava u pripremama za izbore“ će biti organizirana u godini kada se održavaju izbori.</p> <p>Moguće teme koje će biti prezentirane na Konferenciji uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izlaganje privremenog biračkog popisa - Određivanje biračkih mjesta - Imenovanje biračkih odbora: dodjela pozicija političkim subjektima u biračkim odborima, dostava prijedloga kandidata za biračke odbore, imenovanje predsjednika i članova biračkih odbora i obuka i certificiranje predsjednika i članova biračkih odbora - Akreditiranje promatrača - Prijem i provjera izbornog materijala - Određivanje i provjera lokacija biračkih mjesta - Predaja izbornog materijala biračkim odborima - Izborni dan: servis biračima, biračkim odborima i političkim subjektima - Unos u aplikaciju, objedinjavanje izbornih rezultata na razini osnovne izborne jedinice - Prijem izbornog materijala od biračkih odbora - Priprema i predaja izbornog materijala Središnjem izbornom povjerenstvu BiH
Cilj	Upoznavanje/obuka općinskih/gradskih izbornih povjerenstava u BiH sa njihovim obvezama u pripremama izbora, 120 dana prije dana izbora
Metodika izvođenja nastave	Plenarne sesije i interaktivne radionice
Didaktička sredstva	Projektor, flipčart, radni listovi, obrasci Praktikum za općinska/gradska izborna povjerenstva u BiH
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o načinu vođenja i uporabi Središnjeg biračkog popisa (Službeni glasnik BiH, broj 32/16) 3. Pravilnik o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 32/16, 43/16 i 9/17) 4. Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta ("Službeni glasnik BiH", broj 37/14) 5. Naputak o utvrđivanju kvalifikacija i postupku imenovanja članova biračkih odbora ("Službeni glasnik BiH", br. 32/16)
Predavatelji	Članovi Središnjeg izbornog povjerenstv BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

Napomena: Logističku potporu u organizaciji Konferencije će pružiti Udruženje izbornih zvaničnika u BiH (UIZBiH)

03 - POSTIZBORNA KONFERENCIJA IZBORNIH ZVANIČNIKA/SLUŽBENIKA

TEMATSKA OBLAST	„ANALIZA IZBOROG PROCESA“
NASTAVNA JEDINICA (T1)	Analiza izbornog procesa
Cilj konferencije	<p>Članovi općinskih/gradskih izbornih povjerenstava, izborni eksperti iz zemlje i inozemstva, predstavnici političkih stranaka, međunarodnih organizacija, civilnog društva, medija i akademske zajednice će analizirati sve aspekte izbornog procesa i identificirati izazove i glavne prepreke, razmjeniti iskustava i prakse te definirati konkretne aktivnosti za unapređenje izbornog procesa.</p> <p>Postizborna konferencija se održava neposredno poslije provedbe indirektnih izbora. U prošlosti ovakve konferencije su se pokazale kao odlično sredstvo za analizu izbora i mjesto na kojem se svi izborni akteri mogu sastati da razmjene mišljenja o provedbi izbora. Konferencija je takođe izvrsna prilika da se identifikuju svi problemi i izazovi sa kojima se izborna administracija suočava tijekom održavanja izbora, kao i da se razgovara o mogućim rješenjima.</p> <p>Širok spektar preporuka za poboljšanje izbornog procesa kao rezultat konferencije, se dostavljaju kao prijedlog Parlamentarnoj skupštini BiH u sklopu Izvješća o provedbi zakona iz nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p> <p>Sadržaj i preporuke Konferencije će biti objedinjeni i tiskani u konferencijskoj brošuri koja će biti distribuirana svim sudionicima i zainteresiranim stranama.</p>
Metodika izvođenja nastave	<p>Plenarne sesije i interaktivne radionice</p> <ul style="list-style-type: none"> - 180 minuta (3h) plenarna sesija prvog dana konferencije - 240 minuta (4h) - 90 minuta plenarana sesija. Izvješće i analiza radionica - 30 minuta – dodjela priznanja
Didaktička sredstva	Projektor, flip art, radni listovi, obrasci
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini (" Službeni glasnik BiH ", br. 32/16, 43/16 i 9/17) 3. Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 95/12 i 41/16) 4. Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13)
Predavatelji	Članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH/ uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, predstavnici zakonodavne vlasti, akademske zajednice, međunarodne zajednice

Napomena: Logističku potporu u organizaciji Konferencije će pružiti Udruženje izbornih zvaničnika u BiH (UIZBiH)

O4 - „ŽIVA BIBLIOTEKA“ SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BIH

<p>TEMATSKA OBLAST/SEMINAR</p>	<p>ŽIVA BIBLIOTEKA SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BIH</p>
<p>NASTAVNA JEDINICA (T1)</p>	<p>Nadležnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u provedbi izbora u Bosni i Hercegovini – Opći izbori 2018.</p>
<p>Cilj seminara</p>	<p>Živa biblioteka funkcionira baš kao prava biblioteka u kojoj čitaoci dolaze da pozajme “knjigu” na određeno vrijeme. Međutim, knjige u Živoj biblioteci su ljudi, koji predstavljaju skupine koje su često meta predrasuda i stereotipa, a najčešće zbog nepoznavanja osoba, skupina ili institucija. U Živoj biblioteci knjige ne samo da mogu da pričaju, već mogu i da odgovaraju na pitanja čitatelja, a mogu i da postavljaju pitanja i da uče.</p> <p>Ideju Žive biblioteke (Menneske Biblioteket = Ljudska biblioteka) je originalno razvila danska omladinska inicijativa “Stop nasilju” (Forefinger Stop Volden) i to kao jednu od aktivnosti koja je ponudena posjetiteljima Roskilde muzičkog festivala 2000. godine u Kopenhagenu.</p> <p>Pozitivno iskustvo Žive biblioteke na Roskilde festivalu privuklo je pažnju Evropskog Omladinskog Centra (EYCB) iz Budimpešte (Vijeće Evrope), koji je Živu biblioteku razvio kao program i metodu učenja i omogućio da tisuće mladih ljudi prođe kroz iskustvo Žive biblioteke. Od 2002. godine, metodologija Žive biblioteke je postala integralni dio programa za mlade Vijeća Evrope u okviru programa učenja za ljudska prava. Ova aktivnost može prelaziti granice i da može biti prilagođena različitim društvenim skupinama.</p> <p>Kako bi se na najbolji način definirali standardi kvaliteta i dokumentovale dobre prakse i primjeri prethodnih Živih biblioteka, Direktorat Vijeća Evrope za omladinu i sport u suradnji sa Nordijskim vijećem ministara uradio 2005. godine priručnik za organizatore “Ne cijeni knjigu po koricama - Vodič za organizatore Žive biblioteke”.</p> <p>Metodologija Živih biblioteka se razvijala u različitim okolnostima i kontekstima - od festivala, škola, konferencija, profesionalnih sajmova, do omladinskih seminara i razmjena. Metodologija je takođe adaptirana i stvorena je i mobilna Živa biblioteka koja putuje autobusom, kao i on-line chat za Živu biblioteku.</p> <p>Koristeći modifikovanu metodologiju Žive biblioteke, Središnje izbornog povjerenstvo BiH želi da upozna mlade u Bosni i Hercegovini sa njihovim pravom da biraju i budu izabrani na slobodnim, fer i demokracijskim izborima u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način Središnje izbornog povjerenstvo BiH doprinosi unapređenju ljudskih prava, pluralizmu demokracije i vladavini zakona, kao i većoj uključenosti mladih u izborni proces u Bosni i Hercegovini. Knjige u Živoj biblioteci će biti članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (kandidati na prethodnim izborima, članovi izbornih povjerenstava, članovi biračkih odbora, promatrači, mediji i dr.), kao sudionici u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini, a Živa biblioteka će se organizirati u prostoru Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u razdoblju (svibanj – nakon raspisivanja izbora ili drugi nadnevak prema odluci Središnjeg izbornog povjerenstva BiH).</p> <p>Nakon Žive biblioteke posjetitelji će poznavati način rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i njegovim nadležnostima u provedbi izbornog procesa u Bosni i Hercegovini.</p>

	<p>U završnom dijelu Žive biblioteke bit će izvršena ocjena uspješnosti organizacije Žive biblioteke od strane sudionika obuke putem evaluacionog lista. Takođe, knjige će popuniti svoj evaluacioni obrazac.</p> <p>Podaci iz obrazaca će koristiti za unapređenje organizacije narednih Živih biblioteka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako u Centru za edukaciju, tako i u regionalnim centrima u Bosni i Hercegovini.</p>
Metodika izvođenja nastave	Živa biblioteka traje 180 minuta prema njenoj metodologiji, djelimično modifikovanoj za potrebe Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
Didaktička sredstva	Prema metodologiji Žive biblioteke.
Način provjere znanja/procjena uspješnosti organizacije događaja	Ocjena uspješnosti organizacije Žive biblioteke će se izvršiti putem evaluacionog lista.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izborni zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) 2. Pravilnik o načinu provedbe izbora u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/16, 43/16 i 9/17) 3. Ne sudi o knjizi po koricama – Vodič za organizatore Žive biblioteke
Predavatelji/knjige	<p>Središnje izorno povjerenstvo BiH i uposleni Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH</p> <p>(kandidati na prethodnim izborima, članovi izbornih povjerenstava, članovi biračkih odbora, promatrači, mediji i dr.)</p>

MISIJA CENTRA ZA EDUKACIJU SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BiH

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je dodjelom na korištenje prostorija u ulici Danijela Ozme br. 7 u Sarajevu dobilo i neiskorišten i neuređen prostor u aneksu zgrade. U cilju realizacije krajnje namjene prostora, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na sjednici održanoj 19.12.2013. godine donijelo Odluku o osnivanju Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 103/13). U razdoblju 2014-2017. godine vršile su se aktivnosti na sanaciji i adaptaciji prostora za smještaj Centra, iz proračunskih sredstava i donatorskih sredstava Ambasade Republike Turske.

Prema Odluci, Centar za edukaciju osniva se u cilju edukacije tijela za provedbu izbora i svih sudionika iz oblasti izbora i financiranja političkih stranaka, kako na razini Bosne i Hercegovine, tako i na regionalnim i međunarodnim razinama.

Centar za edukaciju počeo je sa radom 9.10.2017. godine. Prva obuka u Centru za edukaciju u razdoblju 9-27.10.2017. godine realizirana je u okviru projekta potpore Vijeća Evrope aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH na temu „Organizacija LEAD–obrazovanje rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku“, a čiji sudionici su, pored Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, i 50 predsjednika izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u BiH.

U okviru projekta potpore Vijeća Evrope aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uz dodatni angažman osoblja Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine pripremljen je nastavni plan i program Centra za edukaciju, kojim je predviđen program obveznih i fakultativnih obuka, te katalogizacija tema i oblasti edukacije, prilagođenih specifičnim potrebama i namjeni ovog Centra, među kojima su:

- uskospecijalizirane obuke i treninzi za članove izbornih povjerenstava u BiH, prilagođene vremenskom planu izbornih aktivnosti,
- obuke predstavnika političkih subjekata iz oblasti primjene Zakona o financiranju političkih stranaka i oblasti financiranja izborne kampanje,
- obuke za predstavnike političkih stranaka iz oblasti prijave i ovjere za sudjelovanje na izborima,
- obuke za predstavnike elektronskih i printanih medija o izbornom procesu u BiH,
- treninzi trenera za predstavnike nevladinog sektora iz oblasti edukacije birača,
- održavanje postizbornih konferencija.

Osnivanjem Centra za edukaciju Središnje izborno povjerenstvo BiH je osiguralo stalan i adekvatan prostor za ispunjenje zakonom utvrđene obveze kontinuirane obuke članova tijela za provedbu izbora. Organiziranjem edukativnih radionica, seminara i predavanja istaknutih izbornih, domaćih i međunarodnih eksperata, kako za članove izborne administracije tako i za predstavnike političkih subjekata, medije, nevladine organizacije i sl. nastojat ćemo omogućiti kvalitetnu i kontinuiranu obuku, trening i profesionalno usavršavanje svih sudionika u izbornom procesu u BiH.

Centar za edukaciju raspolaže konferencijskom salom kapaciteta 110 mjesta, opremom za video-projekcije i ozvučenje, opremom za simultano prevođenje, bežičnim pristupom internetu, kafeterijom, te je ista pogodna za organiziranje konferencija, seminara, okruglih stolova, radionica i predavanja.

Kontakti

Središnje izborno povjerenstvo BiH, Danijela Ozme 7, Sarajevo

Tel: 033/251-300 centrala

Telefaks: 033/251-329

E-mail: kontakt@izbori.ba

Web-adresa: www.izbori.ba